

Значителното понижение на раждаемостта през последния периодъ, 1919—22., ще рече, следъ войнитѣ, въ сравнение съ съответната такава отъ преди тѣхъ, както изобщо за цѣлото Царство, така и за най-важнитѣ отъ изброенитѣ вѣроизповѣдания, се потвърждава отъ приведенитѣ числа. Изключение отъ това общеважаше положение правятъ арменогригорианитѣ и протестантитѣ, но това изключение трѣбва да се обясни съ сравнително малкия брой случаи, а не съ въздействието на постоянни причини. За забелязване е, че най-силенъ е темпа на намалението въ израилтянското вѣроизповѣдание. Отъ 34·4 живородени деца на 1000 жители срѣдногодишно за периода 1904—07 г., съответния промилъ е слезалъ на 26·7 за периода 1919—22 г. Освенъ това, за сжщото вѣроизповѣдание, относителния брой на мъртвороденитѣ е най-голѣмъ. Изобщо, може да се каже, че израилтянитѣ се отличаватъ съ най-низка раждаемостъ и най-малка жизнеспособностъ, ако последната се измѣрва съ броя на мъртвороденитѣ.

Като се вземе предвидъ пъкъ факта, че почти всички израилтяни въ България живѣятъ въ градоветѣ, лесно ще се разбере, че една отъ причинитѣ за сравнително низката раждаемостъ и слаба жизнеспособностъ на градското население се дължи именно на израилтянитѣ. Споредъ предпоследното преброяване, извършено на 31. XII. 1920 г., отъ 43,232 израилтяни живущи въ България, само 768 души живѣятъ по селата, всички други сж жители на градоветѣ.

Въ противовесъ на израилтянитѣ, съ най-голѣма раждаемостъ се отличаватъ католицитѣ. При срѣдна раждаемостъ за цѣлото население презъ периода 1904—07 г. отъ 43·4 раждания на 1000 жители, съответния промилъ само за католицитѣ е 44·9, което показва, че на всѣки 1000 жители съ католическо вѣроизповѣдание се раждатъ 1·5 деца повече, отколкото при цѣлото население. Тая разлика е още по-голѣма между католицитѣ и израилтянитѣ, напр., или между католицитѣ и арменогригорианитѣ. Ако раждаемостта на населението съ католическо вѣроизповѣдание за изброенитѣ периоди се приеме за 100, съответната раждаемостъ за другитѣ вѣроизповѣдания се изразява съ следнитѣ относителни числа:

Вѣроизповѣдание	Периоди		
	1919—922	1909—912	1904—907
Католическо . . . . .	100	100	100
Източно-православно	97·8	97·9	98·9
Мохамеданско . . . . .	87·6	93·6	85·3
Протестантско . . . . .	87·8	73·1	73·3
Израилтянско . . . . .	66·4	72·6	76·6
Армено-григорианско	68·4	56·8	63·7

Отъ тия данни е ясно, че раждаемостта на населението отъ последнитѣ три вѣроиз-

повѣдания почти не надминава 2/3 на съответната такава при населението съ католическо вѣроизповѣдание.

Високата раждаемостъ на католицитѣ става още по-нагледна като се сравни раждаемостта на ония селища, въ които населението изцѣло или въ по-голѣмата си частъ изповѣдва това вѣроизповѣдание, съ съответната такава за цѣлото Царство и за околията, въ която се числятъ самитѣ селища.

Околии	Селища	На 1000 жители се падатъ живородени деца срѣдно-годишно презъ	
		1919—922	1909—912 г.
Б. Слатина	Бърд. Геранъ . . . . .	42·3	52·0
	цѣлата околия . . . . .	40·9	43·7
Орѣхово	Гостия . . . . .	43·5	55·1
	цѣлата околия . . . . .	43·3	46·2
Пловдивъ	Балтаджи . . . . .	60·3	53·7
	Бѣлоземъ . . . . .	53·8	49·0
	Дуванлии . . . . .	57·9	58·8
	Калъчлии . . . . .	48·8	46·3
	Селджиново . . . . .	55·3	51·3
	Алифаково . . . . .	24·8	41·0
	Хамбарлии . . . . .	61·7	53·9
	Всички католишки села . . . . .	55·2	50·8
	цѣлата околия . . . . .	49·3	49·5
	Никополъ	Асеново . . . . .	45·6
Трънчовица	Трънчовица . . . . .	42·9	51·4
	Всички католишки села . . . . .	43·8	46·5
Свищовъ	цѣлата околия . . . . .	41·5	45·2
	Бѣлене . . . . .	39·3	50·6
	Драгомирово . . . . .	48·6	54·6
	Лъжене . . . . .	46·0	52·2
	Орешъ . . . . .	51·1	51·8
Всички католишки села . . . . .		44·7	51·8
	цѣлата околия . . . . .	41·5	43·4
За цѣлото Царство . . . . .		38·7	43·4

Първата уговорка, която въ случая следва да се направи е, че почти всички изброени селища лежатъ въ полето, по Дунавската равнина или въ Пловдивското поле. Тамъ населението се занимава преимуществено съ земедѣлие.

По горе (стр. 25) се изтъкна, че такива селища се отличаватъ съ висока раждаемостъ. Веднага, обаче, трѣбва да се добави, че раждаемостта на изброенитѣ селища, на които населението изповѣдва католическо вѣроизповѣдание, е по-висока отъ съответната такава за околията, въ която тѣ влизатъ, следователно, е по-висока отъ раждаемостта на съседнитѣ населени мѣста, които, сжщо така, сж полски и населението имъ се занимава съ земедѣлие, но изповѣда източно-православно вѣроизповѣдание.

При наличността на тия данни, заключението, че населението съ католическо вѣроизповѣдание се отличава съ сравнително по-голѣма раждаемостъ, се налага съ неотразима необходимостъ.